

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 13. juuni 2025
(OR. en)**

10110/25

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0166(NLE)**

**AELE 45
MI 372
FL 20
ISL 20
N 28
ENER 239**

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. juuni 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 313 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ muutmise suhtes (energiatõhususe direktiiv)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 313 final.

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.6.2025
COM(2025) 313 final

2025/0166 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht
EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja
IV lisa „Energeetika“ muutmise suhtes**

(Energiatõhususe direktiiv)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses ühiskomitee otsuse (mis käsitleb EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ muutmist) kavandatava vastuvõtmisega

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. EMP leping

Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (edaspidi „EMP leping“) kohaselt on EMP kodanikele ja ettevõtjatele tagatud võrdsed õigused ja kohustused siseturul. Sellega on ette nähtud nelja vabadust käsitlevate ELi õigusaktide kohaldamine kõigis 30 EMP riigis: ELi liikmesriikides, Norras, Islandil ja Liechtensteinis. Lisaks hõlmab EMP leping koostööd muudes olulistes valdkondades, nagu teadus- ja arendustegevus, haridus, sotsiaalsoliitika, keskkond, tarbijakaitse, turism ja kultuur, mis on koondatud ühisnimetuse „kõrvalmeetmed ja horisontaalsoliitika“ alla. EMP leping jõustus 1. jaanuaril 1994. Liit koos liikmesriikidega on EMP lepingu osaline.

2.2. EMP ühiskomitee

EMP ühiskomitee vastutab EMP lepingu rakendamise eest. Tegemist on foorumiga, kus vahetatakse arvamusi EMP lepingu toimimise kohta. Ühiskomitee otsused võetakse vastu konsensuse alusel ja need on lepinguosalistele siduvad. ELi poolel vastutab EMP küsimuste koordineerimise eest Euroopa Komisjoni peasekretariaat.

2.3. EMP ühiskomitee kavandatav õigusakt

EMP ühiskomitee võtab eeldatavasti vastu EMP ühiskomitee otsuse, millega muudetakse EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ (edaspidi „kavandatav õigusakt“).

Kavandatava õigusaktiga inkorporeeritakse EMP lepingusse direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ,¹ ning direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust².

Vastavalt EMP lepingu artiklitele 103 ja 104 muutub kavandatav õigusakt osaliste jaoks siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Komisjon esitab nõukogule EMP ühiskomitee otsuse eelnõu, et nõukogu võtaks selle vastu kui liidu seisukoha. Vastu võetud seisukoht tuleks esitada EMP ühiskomitees esimesel võimalusel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

Lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõuga nähakse ette EMP EFTA riikide puhul tehtavad kohandused, mida on kirjeldatud lisatud ühiskomitee otsuse eelnõu põhjendustes ja kohanduste tekstis. Need kohandused on ulatuslikumad kui lihtne tehniline kohandus nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94³ tähenduses. Seetõttu võtab liidu seisukoha vastu nõukogu.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

EMP ühiskomitee on lepinguga, täpsemalt EMP lepinguga loodud organ. Akt, mille EMP ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas EMP lepingu artiklitega 103 ja 104.

Kavandatav õigusakt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9 koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel ja koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3 tehtava otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige EMP lepingusse inkorporeeritava ELi õigusakti materiaaloõiguslikust alusest.

Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna ühiskomitee otsusega inkorporeeritakse direktiivid 2012/27/EL ja (EL) 2018/2002 EMP lepingusse, peaks käesolev nõukogu otsus põhinema samal materiaaloõiguslikul alusel kui inkorporeeritav akt. Seega on esildatud otsuse materiaaloõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2.

³ Nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta (EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6).

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna EMP ühiskomitee aktiga muudetakse EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ muutmise suhtes

(Energiatõhususe direktiiv)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,⁵ eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna leping⁶ (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.
- (2) Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 võib EMP ühiskomitee muu hulgas otsustada muuta EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“.
- (3) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ⁷ ning direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust⁸.
- (4) Mitut direktiiviga (EL) 2018/2002 muudetud direktiivi 2012/27/EL sätet tuleks sisuliselt kohandada vastavalt EMP lepingu ja EFTA riikide eripärale.
- (5) Kuna liidu 2020. ja 2030. aasta energiatõhususe põhieesmärke EFTA riikide suhtes ei kohaldata, ei peaks EFTA riikide suhtes kohaldama direktiivi 2012/27/EL artikli 3 lõike 1 punkti a ja artikli 3 lõiget 5 ega direktiiviga (EL) 2018/2002 muudetud

⁵ EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6.

⁶ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

direktiivi 2012/27/EL artikli 1 lõiget 1. EFTA riigid on vabatahtlikult sõnastanud oma riigi energiatõhususe soovituslikud eesmärgid, mis on esitatud EMP ühiskomitee otsusele lisatud EFTA riikide deklaratsioonis.

- (6) Direktiiviga (EL) 2018/2002 muudetud direktiivi 2012/27/EL artikli 5 kohaselt tuleb täita energiatõhususe miinimumnõuded, mis on kehtestatud hoonete energiatõhusust käsitleva direktiivi 2010/31/EL artikli 4 alusel. Kuna Islandile on tehtud erand direktiivi 2010/31/EL inkorporeerimisest, on asjakohane lubada Islandil täita keskvalitsuse hoonete energiatõhususe miinimumnõuete alaseid kohustusi vastavalt tema siseriiklikele õigusaktidele.
- (7) Selleks et kajastada direktiiviga (EL) 2018/2002 muudetud direktiivi 2012/27/EL artikli 5 alusel tehtud kohandusi, on asjakohane kohandada viimati nimetatud direktiivi artikli 20 lõiget 5 ja asendada viide artikli 5 lõikele 1 üldisema viitega artiklile 5.
- (8) Uus energiasäästueesmärk, mille Island peab vastavalt artikli 7 lõikele 1 saavutama, tuleks kehtestada tasemel, mis vastab Islandi energiaturu ja energiaallikate koosseisu eripärale.
- (9) Kuna Islandi energiasüsteem on isoleeritud ja peaaegu fossiilkütusevaba, selle varustuskindlus ja energiasõltumatus on väga hea ning selles kasutatakse suures osas teatavate eriomadustega taastuvat geotermilist energiat, on asjakohane teha Islandile erand teatavatest mõõtmisnõuetest, mis on sätestatud artiklites 9a, 9b ja 9c.
- (10) Kuna Islandil puudub maagaasitaristu ja ta on vabastatud maagaasi siseturгу käsitleva direktiivi 2009/73/EÜ kohaldamisest, ei tuleks Islandi suhtes kohaldada artiklite 9 ja 10 nõudeid maagaasi koguse mõõtmise ja maagaasi arvetel esitatava teabe kohta.
- (11) Kuna Islandil kasutatava geotermilise koostootmise suhtes ei kohaldata direktiivi 2004/8/EÜ (soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel), ei tuleks Islandi suhtes kohaldada direktiiviga (EL) 2018/2002 muudetud direktiivi 2012/27/EL artikleid 14 ja 15, mis vastavad teatavatele direktiivi 2004/8/EÜ sätetele.
- (12) Seetõttu tuleks EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ vastavalt muuta.
- (13) Seisukoht, mille liit võtab EMP ühiskomitees, peaks seetõttu põhinema lisatud otsuse eelnõul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu II lisa „Tehnilised normid, standardid, katsetamine ja sertifitseerimine“ ja IV lisa „Energeetika“ muutmise suhtes, põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*